

Malí pitvarošskí futbalisti na pažití

Pitvarošskí futbalisti na ihrisku (20-30. roky 20. storočia)

Pitvarošskí futbalisti, vľavo učiteľ István Matusik (obdobie 1925-1928)

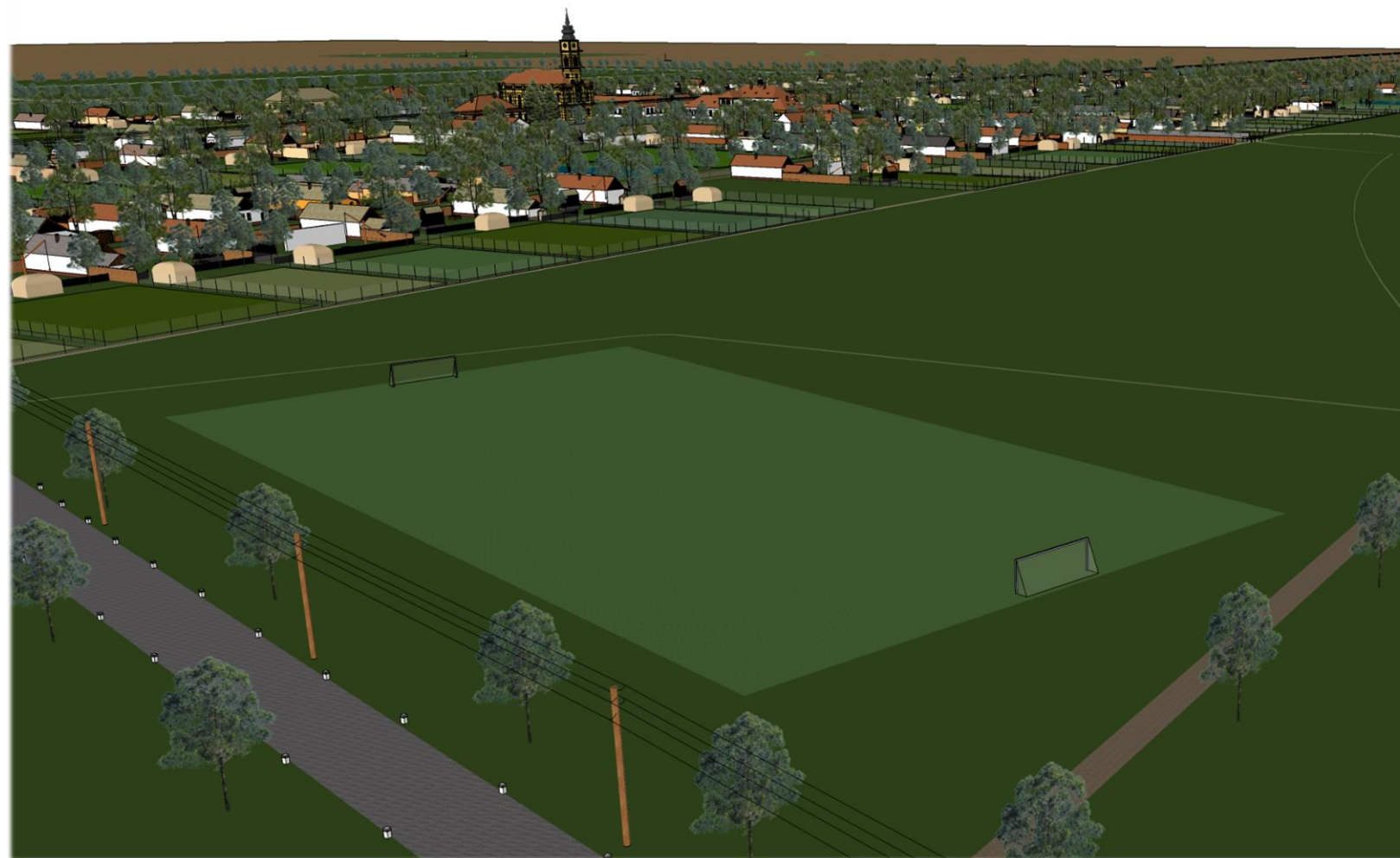
Pitvarošská mládež ako diváci na futbalovom zápase v 40. rokoch 20. storočia

Centrum obce Pitvaroš v 40. rokoch 20. storočia, v strede pľac a futbalové ihrisko

Futbalový preukaz Jozefa Krnáča

Ihrisko v strede obce po rekonstrukcii, v súčasnosti

Futbalista Michal Zelman a Ján Zelman na pažití v roku 1941

Futbalové ihrisko za obcou v súčasnosti, v pozadí veža evanjelického kostola

FUTBALOVÉ IHRISKO NA PITVAROŠI

Michal Kožuch, 2023

V tradičnom prostredí slovenskej dediny bola práca na poli a okolo domu tou hlavnou činnosťou Pitvarošanov. Voľného času na ďalšie činnosti nebolo mnoho. Napriek tomu ľudia boli aktívnejší ako v súčasnosti a viac sa zapájali do rôznych spoločenských činností. Určitým spštením života, predovšetkým mužskej časti obyvateľov Pitvaroša bol šport, konkrétne futbal. Futbal ako jeden z najpopulárnejších športov, bol súčasťou života vari každého chlapca na dedine. Väčšinou každá pitvarošská ulica mala svoje detské futbalové mužstvo a medzi jednotlivými pitvarošskými ulicami sa hrával futbal. Loptu na futbal si deti zhotovovali z handry a štrímfle. Hrávalo sa na pažití. Veľmi aktívne lákala k športu - k ľahkej atletike, ale predovšetkým k futbalu na Pitvaroši organizácia Levente. Organizácia mala veľký počet športových podujatí, najmä atletických a futbalových. Ako skladisko športových potrieb im slúžila miestnosť v obecnom dome. V neskoršom období, keď vzniklo nové futbalové ihrisko pri obecnom cintoríne, smerom na Albert, museli si pitvarošskí futbalisti svoje potreby nosiť cez celú dedinu. A keďže futbalové ihrisko bolo kus cesty od obecného domu, športovci si často nechávali svoje potreby v Luxovom obchode, na rohu Medzovskej a Malej ulice, ktorý mal k futbalovému ihrisku blízko. Medzi hlavné futbalové potreby patrili predovšetkým lopty a futbalové dresy. Pitvarošskí futbalisti mali vlastné dresy a brankári nosili i šiltovky. V tom čase to bolo povolené, pretože brankár musel mať dokonalý prehľad o lopte a šiltovka mu pomohla aby sa mu lopta „neschovala do slnka“ a nedostal tak gól. Ako protiváha k pravocivo orientovanej organizácii Levente vznikla v obci organizácia „Juventus“. Organizácia spájala predovšetkým ľavicovo zmýšľajúcich obyvateľov Pitvaroša. Predsedom Juventus bol pitvarošský lekár Dr. Tischler Sandor. V 40. rokoch 20. storočia futbal v obci organizoval a viedol miestny učiteľ István Matusik. Pitvarošský futbal sa vo svojich začiatkoch hrával na veľkom pľaci pred kostolom. Bolo tu miesto nielen na trhy a v nedeľu poobede sa tu hrával aj futbal. Prvé futbalové ihrisko malo hneď oproti novú štátnu školu, škôlku a starú cirkevnú školu a využívala ho tak i mládež. Povrch bol zatravnený a na jednotlivých koncoch boli umiestnené bránky. Futbalové ihrisko má však svoje presné rozmery a veľkosť ihriska na pľaci už nevyhovovala požiadavkám futbalistov a zároveň i odkopnutá lopta z ihriska do okolia nebola v centrálnej časti so stojacimi domami obce príliš vítaným javom. Či sa počas zápasu podarilo rozbiť okno na niektorom z okolitých domov, alebo nechtiac trafiť náhodného okoloidúceho, to sa už nedozvieme. Každopádne bolo potrebné nájsť novú, vhodnejšiu polohu pre ihrisko, ktoré by spĺňalo požadované rozmery a bolo by ďalej od domov Pitvarošanov. V okolí obce sa v minulosti nachádzali pasienky pre dobytok a za nimi pôda, ktorú Pitvarošania obrábali a ktorá im dávala obživu. V priestore medzi obcou a cintorínom sa rozprestieral rozľahlý pasienok s názvom „kravská pažiť“. Pasienok začínal od cesty smerom na Albert a lemoval Pitvaroš po celej jeho západnej časti. Veľká zatravnená plocha poskytovala priestor na stretávanie, zábavu i oddych. Predstavovala miesto detských hier, kamarátskych stretnutí i prechádzok mladých. Najviac bola využívaná jeho severná časť - priestor od albertskej cesty až po cintorín. V tomto priestore bolo neskôr umiestnené nové futbalové ihrisko. Nachádzalo sa na rovnakom mieste ako súčasné futbalové ihrisko. V druhej polovici 20. storočia k ihrisku pribudli i prevádzkové stavby. (Zdroj fotografií: Hájas Dóry, Pavol Hudák, Ján Kozsuch, Zuzana Pavlová, rodená Rohárová, Ondrej Švihran, Alžbeta Zelmanová, rodená Gemeriová, www.pitvaros.sk, autor počítačovej vizualizácie: Michal Kožuch)

